

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини
(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

(назва програми)

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(вказати: код, назва)

Галузь знань 02 Культура і мистецтво

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання

Українська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від 25.03.2024 р.) та введено в дію наказом № 101 від 26.03.2024 р.

Розробники: Жаворонкова Мирослава Іллівна - зав.каф., доцент, засл.май. н.творч. Укр.

Викладачі: Курик Дмитро Миколайович – доц.кафедри, засл.май. н.творч. Укр.

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол № 5 від “25” серпня 2024 року

Завідувач кафедри Жаворонкова М.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 8 від “28” серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету Євгенія Новак
(підпис) (прізвище та ініціали)

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна **"Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини"** є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, предметом вивчення якої є ознайомлення студентів із багатою культурною спадщиною Буковини через вивчення різноманітних видів декоративно-прикладного мистецтва, які сформувалися в результаті історичних, соціальних, етнічних та економічних впливів на регіон.

Робочою програмою освітньої компоненти **«Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини»** передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОП, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни: поглиблене вивчення теоретичних аспектів розвитку ремесел і художніх традицій Буковини, здобуття практичних навичок у виконанні декоративно-прикладних виробів з використанням традиційних технік, а також розвиток критичного мислення, естетичних уподобань та творчих здібностей студентів, що є важливими складовими для їх подальшої професійної діяльності в сфері культурної спадщини.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

- ✓ вивчення технологічних особливостей різноманітних видів декоративно-прикладного мистецтва,
- ✓ формування у студентів навиків у роботі в традиційних та сучасних декоративних техніках.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни **« Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини »** передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як Історія України, Історія мистецтва, Культурологія. Ефективність засвоєння навчальної дисципліни підвищують навчальні дисципліни **«Композиція»**, **«Професійна майстерність»**, **«Реставрація творів ДПОМ»**, **«Технологія та матеріалознавство»**, які вивчаються у цьому ж семестрі.

Постреквізити. Вивчення навчальної дисципліни **«Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини»** є базою для набуття передбачених ОП компетентностей і результатів навчання, а також необхідні для написання здобувачем освіти кваліфікаційної роботи й ефективного проходження виробничих практик.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство,

використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

СК 11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

СК 13. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

ПРН 4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН 10. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).

ПРН 11. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.

ПРН 12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН 13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Здобувач освіти повинен:

Знати:

- Основні етапи розвитку декоративно-прикладного мистецтва Буковини.
- Техніки, стилістичні особливості та регіональні відмінності народного мистецтва.
- Символіку та семантику орнаментів у різних видах декоративно-прикладного мистецтва (ткацтві, різьбленні, ювелірних виробках тощо).
- Основних майстрів та центри народного мистецтва Буковини.
- Вплив історичних, етнічних і культурних чинників на розвиток мистецьких традицій регіону.
- Зв'язок декоративно-прикладного мистецтва Буковини із загальноукраїнськими та європейськими художніми традиціями.
- Місце буковинського мистецтва у контексті сучасних тенденцій збереження і популяризації культурної спадщини.

Вміти:

- Визначати художні особливості та технологічні прийоми, характерні для декоративно-прикладного мистецтва Буковини.

- Аналізувати вплив історико-культурного контексту на розвиток декоративно-прикладного мистецтва регіону.
- Розпізнавати та інтерпретувати символіку й зміст орнаментів та елементів традиційного мистецтва.
- Класифікувати зразки мистецької спадщини за жанрами, техніками та стилями.
- Використовувати знання про декоративно-прикладне мистецтво у науковій, творчій або педагогічній діяльності.
- Проводити науково-дослідну роботу з питань історії та розвитку декоративно-прикладного мистецтва Буковини.

Володіння:

- Базовими навичками аналізу творів декоративно-прикладного мистецтва.
- Методологією вивчення народного мистецтва та його впливу на сучасний дизайн.
- Практичними підходами до збереження та популяризації традицій декоративно-прикладного мистецтва.
- Компетенціями міжкультурної комунікації у сфері вивчення мистецьких традицій.
- Термінологією, пов'язаною з декоративно-прикладним мистецтвом.
- Знаннями для адаптації традиційних мотивів Буковини у сучасному мистецькому та дизайнерському середовищі.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік зпідготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1		3	90	10	20	-	-	60	-	екзамен
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Географічне та історичне середовище Буковини												

Тема 1. Географічні особливості регіону та їхній вплив на розвиток ремесел.		3			5								
Тема 2. Історичні етапи розвитку Буковини .		3			5								
Тема 3. Етнічний склад населення та міжкультурна взаємодія.		4			5								
Разом за ЗМ1	25	10			15								
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Основні види розвитку декоративно-прикладного мистецтва краю.												
Тема 1. Традиції народного ткацтва та килимарства Буковини			2		3								
Тема 2. Різьблення по дереву: традиції та техніки.			4		8								
Тема 3. Вишивка Буковини: символіка та кольористика.			4		8								
Тема 4. Художній метал на Буковині.			4		8								
Тема 5. Писанкарство.			2		9								
Тема 6. Музейні колекції та популяризація буковинського мистецтва.			4		9								
Разом за ЗМ 2	20		20		45								
Усього годин	90	10	20		60								

Тематика семінарських занять – не передбачено навчальним планом

Тематика практичних занять

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Створення ескізу орнаменту вишивки	
2.	Створення елементарного текстильного зразка на основі місцевих традицій.	
3.	Створення ескізу різьбленого орнаменту.	
4.	Створення власного ескізу писанки.	

5.	Створення ескізу виробу, що поєднує традиції й сучасність.	
----	--	--

Тематика лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

Самостійна робота студента

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Народні легенди, символи та орнаменти Буковини: аналіз і значення	
2.	Роль буковинської вишивки у створенні етнічного костюму	
3.	Святкові атрибути: писанки, рушники, декоративні предмети.	
4.	Видатні майстри-різьбярі Буковини.	
5.	Використання мистецьких виробів у повсякденному житті.	
6.	Особливості передачі майстерності між поколіннями.	
7.	Декор храмів: різьблення, розписи, ткані вироби.	
8.	Основні музеї: Чернівецький обласний краєзнавчий музей, Вижицький краєзнавчий музей.	
9.	Популяризація буковинського мистецтва через фестивалі та виставки.	

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни **“Історія ДПМ Буковини”** представлено у системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/my/courses.php>)

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни “Історія ДПМ Буковини”

Види контролю

– поточний контроль передбачає:

- *усне опитування* студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне) ;
- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *практичний контроль* (виконання розрахункових і розрахунково-графічних робіт в програмах MS Excel, SPSS, Statistica, оформлення протоколів дослідження, презентацій),
- *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)
- *рубіжний контроль передбачає:* письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі *екзамену* з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);

– *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);

– *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Щодо практичних занять: форми роботи на практичних заняттях будуть різноманітні, а саме: окрім традиційних, плануються заняття, що проводитимуться у музеях з конкретними творами декоративно-прикладного мистецтва мистецтва, екскурсії по Буковині з метою вивчення та аналізу творів декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, екскурсії, підготовлені власне студентами, робота в малих групах та індивідуальні завдання студента.

Завдання для самостійного опрацювання. В якості самостійних завдань пропонується написання наукових статей, есе, тез, рефератів, виконання наукових проектів з використанням ПК та виконання презентацій в Power Point. Наукові розробки в області декоративно-прикладного мистецтва Буковини можуть бути представлені на наукових конференціях, днях науки і т.п. Самостійні завдання є обов'язковими для виконання кожним студентом. Самостійне завдання має вмщати розкрити та обґрунтовану інформацію щодо обраної тематики. Тема самостійного завдання може бути обрана із запропонованої тематики, а може бути запропонована самим студентом та затверджена викладачем даного предмету. Текст цього завдання має бути оригінальним, оформлений згідно вимог до наукових статей, містити підібрані відповідні ілюстрації, включати всі обов'язкові структурні частини та план, текст повинен бути лаконічним, максимально розкривати поставлені завдання, мають бути зроблені висновки про написане та висвітлено використану літературу. За відсутністю виконання будь-якої з вимог до написання реферату кількість балів відповідно знижується. Кожен студент може займатись науковою діяльністю, що відобразиться у написанні невеликих наукових робіт, а саме: наукові есе, статті, тези, а також у виступах на наукових конференціях, участі у різноманітних конкурсах, фестивалях і т.д. Якщо наукове дослідження за своєю тематикою охоплюватиме одну тему, то кількість балів відповідатиме кількості балів, яка виставляється за дану тему. Якщо тематика наукової розробки охоплюватиме об'єм двох і більше тем, то і кількість балів відповідатиме балам, відведеним на їх оцінювання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Максимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремих вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання, – 12 балів.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володів опрацьованим матеріалом, доповідав, не користуючись допоміжними засобами (конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дав правильні відповіді на питання, без помилок виконав практичні завдання, активно працював протягом усього заняття, дав правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними, допустив незначні помилки у виконаних практичних завданнях.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань, допустив значні помилки у виконаних практичних завданнях.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання, допустив грубі помилки у виконаних практичних завданнях.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-11	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.

5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Індивідуальна освітня траєкторія здобувача вищої освіти у процесі вивчення навчальної дисципліни «Істрія ДПМ Буковини»

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>); «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-na-ych-zdobuvachiv.pdf>). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/>).

Згідно рішення кафедри викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта»

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, Студент пройшов 10-річний курс «Основи композиції: створення орнаментів» на платформі Coursera (<https://www.coursera.org/learn/design-fundamentals>

) та отримав відповідний сертифікат. За цей студент може отримати **10 балів** з теми «Художні основи створення декоративних мотивів» (модуль 1).

Якщо студент пройшов 2-річний курс, наприклад, «Креативний підхід до традиційного розпису» на платформі **Prometheus**, і має сертифікат, він отримує **2 бали**, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни «Історія ДПМ Буковини» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/my/courses.php>

Форма проведення – письмова/усна/автоматизований тест у системі електронного навчання Moodle¹.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен - 40 балів.

Екзаменаційні білети з ОК 7 «Історія ДПМ Буковини» складаються із: складаються із: теоретичного питання завдань – 10 балів; методичного питання – 15 балів; практичного питання – 15 балів.

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

A – «зараховано» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

¹ Для студентів заочної форми навчання та за умови дистанційного навчання.

В, С – «зараховано» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «зараховано» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

ФХ – «не зараховано» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Г – «не зараховано» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)								Кількість балів (екзамен)	Сумарн а к-ть балів
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8		
		5	4	4	5	5	5		
Критерії для ЗМ 1		Критерії для ЗМ 2						Критерій до екзамену	

<p>Студент повинно базуватися на комплексному підході, який охоплює знання, уміння та навички студентів у контексті географії та історії регіону, а також вміння застосовувати ці знання до аналізу та інтерпретації культурних процесів.</p>	<p>Студент повинен ознайомитися з основними видами декоративно-прикладного мистецтва, притаманними Буковині, такими як вишивка, ткацтво, різьблення по дереву, писанкарство та інші.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мати здатність перелічувати і детально описувати основні види мистецтва, які розвивалися на території Буковини. • Знати технології, матеріали, інструменти та специфічні риси кожного виду мистецтва. • Володіти знаннями про унікальні особливості місцевих художніх традицій. 	<p>Студент може продемонструвати свою креативність у підході до вивчення та аналізу декоративно-прикладного мистецтва, створюючи нові ідеї або точки зору на тему.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вміння застосувати творчий підхід до аналізу традиційних технік та видів мистецтва. • Показати інтерес до інтерпретації нових аспектів декоративно-прикладного мистецтва в контексті сучасних тенденцій. 	
---	--	--	--

Питання для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студента з навчальної дисципліни

"Історія декоративно-прикладного мистецтва Буковини"

1. Як історичні події впливали на формування ремісничих традицій регіону?
2. Які періоди були найбільш плідними для розвитку мистецтва?
3. Як природні умови визначали вибір матеріалів та технік?
4. У чому проявляються міжкультурні впливи в буковинському мистецтві?
5. Назвіть основні види декоративно-прикладного мистецтва регіону та їхні характерні риси.
6. Які види мистецтва збереглися до сьогодні, а які зникли?
7. Які кольори та орнаменти є найхарактернішими для буковинської вишивки?
8. Як соціальний статус впливав на дизайн вишитого одягу?
9. Які техніки ткацтва були поширені в регіоні?
10. Чим буковинські килими відрізняються від килимів інших регіонів України?
11. Де знаходилися найбільші центри гончарства на Буковині?
12. Які техніки та мотиви були найпоширенішими?
13. У яких сферах використовувалася різьба по дереву?
14. Які мотиви домінували у традиційній буковинській різьбі?
15. Які предмети релігійного вжитку виготовлялися на Буковині?
16. У чому особливості буковинського іконопису?
17. Які мотиви та техніки писанкарства характерні для Буковини?

18. Як писанкарство пов'язане із народними обрядами?
19. Як різні етнічні групи впливали на розвиток мистецтва регіону?
20. Наведіть приклади синтезу традицій у буковинських виробках.
21. Як мистецькі вироби використовувалися в буденному житті?
22. Які атрибути були важливими для свят і обрядів?
23. Як відроджуються традиційні ремесла в сучасному мистецтві?
24. Яку роль відіграють фестивалі, виставки та майстер-класи у популяризації буковинського мистецтва?

Методи та освітні технології навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

- *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;
- *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);
- *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom), метод проєктів;

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwwgb/polozhennia-chnu-pro-plahiat-2023plusdodatky-31102023.pdf>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyikodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.

Рекомендована література

Основна:

1. Грабович В. "Народне мистецтво України". — Київ: Мистецтво, 1995.
2. Макаровський А. "Мистецтво Буковини: традиції та сучасність". — Чернівці: Книги – ХХІ, 2010.
3. Кара-Васильєва Т. "Українська вишивка". — Київ: Либідь, 2006.
4. Селезінка В. "Гончарство України". — Київ: Наукова думка, 1987.
5. Ленченко Т. "Народне мистецтво: символіка та традиції". — Львів: Афіша, 2008.
6. Побережна І. "Традиційне мистецтво Карпат і Буковини". — Чернівці: Рута, 2015.
7. Каталог Чернівецького обласного краєзнавчого музею. — Чернівці: ДрукАрт, 2018.
8. "Вижницький коледж прикладного мистецтва: історія та творчість". — Чернівці: Золоті литаври, 2014.
9. Павлюк С. "Традиційна культура Буковини". — Львів: Інститут народознавства НАН України, 2004.
10. Котляр Л. "Народне мистецтво як форма культурної спадщини". — Київ: АртЕк, 2011.

Додаткова:

1. Гусакова Л. "Орнаменти в декоративному мистецтві України". — Київ: Мистецтво, 1992.
2. Жолтовський П. "Український живопис та різьблення XVII–XVIII ст.". — Київ: Наукова думка, 1978.
3. Купчинський О. "Міжкультурні зв'язки Буковини". — Чернівці: Золоті литаври, 2012.
4. "Писанки Буковини: альбом-каталог". — Чернівці: Букрек, 2016.
5. Зарицька Т. "Декоративно-прикладне мистецтво українців". — Київ: Мистецтво, 1988.
6. Лещенко Т. "Історія народного мистецтва України". — Харків: Основа, 2002.
7. Погребенник Ф. "Мистецька спадщина Буковини". — Чернівці: Молодий буковинець, 1999.
8. Гриневич В. "Культурна спадщина Буковини". — Львів: Світ, 2013.
9. Кара-Васильєва Т. "Українське народне мистецтво: вишивка, ткацтво, кераміка". — Київ: Либідь, 1994.
10. Мельник Л. "Різьблення по дереву: традиції та сучасність". — Чернівці: Прут, 2008.
11. Чернявський І. "Буковина в контексті народної творчості". — Чернівці: Букрек, 2017.

Інформаційні ресурси

1. Вебсайт Чернівецького обласного краєзнавчого музею.
<https://regmus.cv.ua/page/about-us#>
2. Каталог виставок Вижницького краєзнавчого музею.
<https://drymba.com/uk/1037878-vyzhnytskyy-kraeznavchyy-muzey-vyzhnytsya>
3. Онлайн-архіви українського народного мистецтва ("Етнохата", "Музей Івана Гончара").
<https://honchar.org.ua/>
4. Виставкова зала кафедри ДПОМ ЧНУ ім.Ю.Федьковича
<https://art-deco.chnu.edu.ua/vystavkova-zala/>